

PARLAMENT DE CATALUNYA

Núria de Gispert i Català

Presidenta

Inauguració de la 19a Setmana de la ciència a Catalunya i jornada 'Vacunes, ciència i societat'

Palau del Parlament, 17 de novembre de 2014

La presidenta

Bon dia a tothom. Benvinguts al Parlament, a l'acte d'inauguració de la 19a Setmana de la ciència a Catalunya.

Conseller d'economia i coneixement, senyor Andreu Mas-Colell; senyor Enric Claverol, director general de la Fundació Catalana per a la Recerca i la Innovació i membre del Consell Assessor del Parlament en Ciència i Tecnologia; president de l'Institut d'Estudis Catalans, senyor Joandomènec Ros; senyores i senyors, és la quarta vegada que sóc present en l'acte inaugural de la setmana de la ciència, un esdeveniment que té per finalitat impulsar el coneixement científic i tecnològic en la gent jove, en els estudiants d'ESO i batxillerat, i sobretot desvetllar vocacions científiques, i que sempre he seguit amb interès.

Aquesta setmana de la ciència fa un treball molt concret, que és anar per la nostra geografia, la geografia catalana, a les escoles, on un centenar d'investigadors intenten traslladar el coneixement científic, no solament perquè rebi aquest 'input' la gent jove, sinó també el professorat, que s'ha de formar cada cop més en ciències, en tecnologia i en matemàtiques.

Dono la benvinguda també als doctors Bonaventura Clotet i Xavier Bosch. El senyor Clotet ens parlarà del VIH en la conferència inaugural, mentre que el senyor Bosch ens parlarà de les vacunes en el marc de la jornada 'Vacunes, ciència i societat'. Les vacunes és un tema que ja es va tractar en una de les reunions del Capcit, en què es va considerar la possibilitat de fer-ne una conferència, una jornada, una taula rodona, si era possible dins de la setmana de la ciència, ja que així despertaria més interès. Avui tenim entre nosaltres diputats dels diversos grups parlamentaris, que crec que seran, almenys la majoria, els qui participaran en la

PARLAMENT DE CATALUNYA

Núria de Gispert i Català

Presidenta

taula rodona 'Vacunes, percepció legislativa'. Crec que és important que els representants del poble de Catalunya puguin opinar i puguin escoltar les explicacions dels experts amb relació a aquesta matèria.

Sense més preàmbul, passo la paraula al doctor Enric Claverol, director general de la Fundació Catalana per a la Recerca i la Innovació.

.....

Crec que és millor que siguem optimistes, i, realment, penso que començar la 19a Setmana de la ciència amb l'optimisme d'un conseller, el conseller d'economia i coneixement, un dilluns al matí, un dia que normalment no comences amb gaires ànims –els divendres acabes malament i els dilluns no comences bé–, és important.

El conseller ha esmentat el Capcit, el Consell Assessor del Parlament en Ciència i Tecnologia. Aquest consell assessor va néixer el 2008. No fa gaires anys, per tant. Es va crear amb una idea molt clara: ser presents a la Unió Europea i al món en matèria de coneixement científic i tecnològic. És un organisme mixt, ja que està format per la comunitat científica, d'una banda, i pels diputats del Parlament, d'una altra, i, tot i que no és un organisme com d'altres d'anàlegs en alguns parlaments de la Unió Europea, el de Catalunya és l'únic regional que disposa d'una entitat com aquesta, cosa que també és important de dir. Els seus membres són representants de l'Institut d'Estudis Catalans, les universitats, la Fundació Catalana per a la Recerca i la Innovació, el Consell Català de la Comunicació Científica o altres entitats, i la seva funció específica és assessorar els diputats en matèria científica en la seva tasca legislativa, i en un sentit més general posar a l'abast del Parlament coneixements sobre diverses matèries científiques. El doctor Joandomènec Ros ja n'ha posat alguns exemples, i, de fet, el tema de les vacunes, que es tractarà avui aquí més tard, va suscitar interès en una de les reunions del Capcit, i per aquest motiu es va considerar oportú tractar-lo en el marc de la setmana de la ciència.

En una altra sessió, la Fundació Catalana per a la Recerca i la Innovació va parlar d'un altre tema que va suscitar també un gran interès, i que de fet el butlletí del Capcit en va parlar. Realment, els mitjans que tenim no són gaire importants, per no dir escassos, però sí que vam crear un butlletí per divulgar la tasca d'aquest òrgan. Em refereixo a un tema crec que central en aquesta setmana de la ciència: l'educació científicotècnica dels infants i els joves a Catalunya. És un document divulgatiu, però que penso que diu molt clarament en quina posició estem i cap on

PARLAMENT DE CATALUNYA

Núria de Gispert i Català

Presidenta

hauríem d'anar. De fet, comença dient que en el context europeu hi ha un ampli consens sobre la necessitat que els pròxims anys la població tingui un nivell de coneixements en temes científics i tecnològics adequat. I també diu que amb l'estratègia Europa 2020 la Unió Europea s'ha proposat augmentar considerablement els recursos humans per a la formació científica, tecnològica i matemàtica, i que fins i tot calcula el nombre d'investigadors necessaris en els pròxims deu anys. Jo em vaig quedar amb aquesta xifra, sincerament, perquè tenint en compte la xifra d'atur que tenim a Catalunya penso que encara amb més raó cal conscienciar no solament els joves, sinó també els pares, les empreses, la mateixa societat, que realment és necessari combinar diverses habilitats per aconseguir un lloc de treball. Doncs bé, la Unió Europea calculava que requerirà almenys 1 milió d'investigadors més la pròxima dècada per assolir l'objectiu d'invertir el 3 per cent del PIB en R+D el 2020.

L'article continua i continua donant dades, i ve a dir que la majoria dels ciutadans espanyols ja associen ciència i tecnologia amb una millora de la qualitat de vida i amb una millora del desenvolupament econòmic, i que l'interès per la ciència ha crescut un 40 per cent entre la població més jove. Després, però, dona unes altres dades, que no sé si avui han millorat –tenim aquí el secretari d'universitats que ho pot dir després: el 2011, dels alumnes matriculats a Catalunya a les universitats només el 28 per cent s'havien matriculat en estudis de ciències i enginyeries, mentre que els matriculats en estudis de ciències humanes i socials eren més del 57 per cent. És baix, el percentatge, i també ho és a Europa, però continua sent més baix a Catalunya.

I a partir d'aquí l'article planteja de quina manera podem canviar aquesta situació, com podem aconseguir que en la societat catalana, entesa com una societat compresa d'empreses, universitats, educació preuniversitària, professorat i joves, aquests joves tinguin interès, ganes, il·lusió, pel coneixement de la ciència. Així, parla de la necessitat de fomentar les vocacions científicotècniques, i planteja com un mètode, o com un objectiu, la possibilitat que en el marc de la setmana de la ciència, cosa que ja es fa des de fa anys, alguns científics visitin escoles amb aquesta finalitat. L'article també remarca que la unió, o la fusió, entre empresa i universitat, entre empresa i ensenyament, és molt necessària, com ho és la formació permanent del professorat en aquestes matèries, ja que fins ara potser han tingut una formació més humanística que no pas científicotècnica. L'article acaba dient que a part de potenciar l'interès per la ciència cal millorar-ne la percepció social.

PARLAMENT DE CATALUNYA

Núria de Gispert i Català

Presidenta

Moltes vegades culpem d'aquesta situació sobretot l'escola. I no és just. Crec que hi té una part de responsabilitat –no parlaria de culpa–, però també les mateixes famílies, perquè a vegades als pares els és més fàcil defensar una vocació humanística que no pas una de científica, perquè pensen: "No sé si el meu fill podrà ser o no investigador." O investigadora. I dic "investigador o investigadora" perquè no en aquest article, però sí en altres anàlisis, es constata que les dones són encara menys receptives a la vocació científicotècnica. I, per tant, això també s'ha d'analitzar. En el cas de les dones té un cert sentit, perquè, tradicionalment, les famílies que acceptaven, d'alguna manera, que les seves filles estudiessin una carrera entenien millor que fessin una carrera humanística que no pas una de científica. No dic ara, però abans sí. I, per tant, com és una influència d'una tradició, és lògic que encara avui la situació no hagi canviat del tot. Per tant, però, responsabilitat de l'escola; responsabilitat de les famílies; responsabilitat també dels investigadors, perquè han d'obrir els ulls a la gent jove en aquest sentit, i responsabilitat de la societat en general.

Per tant, crec que una activitat com la setmana de la ciència ajuda, i ajudarà, segur, en el futur, a desvetllar més vocacions. I sobretot si tenim en compte aquest milió més d'investigadors que es necessiten els pròxims deu anys. Per tant, la situació de l'ocupació a Catalunya pot ajudar perquè neixin més vocacions científiques. Crec que és important esmentar aquest factor, perquè de vegades potser és millor no animar a estudiar segons què, perquè saps que la professió que hi va lligada pot generar encara més atur. En canvi, quan la mateixa Unió Europea defensa aquest canvi d'actitud respecte a la ciència, penso que també ho hem de fer des del Parlament de Catalunya.

Felicitats per aquesta setmana de la ciència, i èxits aquests dies per a tots els investigadors, que poden desvetllar la vocació científica en la nostra gent més jove.

Moltes gràcies.